

Ayın Filmleri

Dr. Emin Yeğinboy / Karşıyaka RK GDB

Kapital Anne ne diyor? İnsanlar İkiye Ayrılır

Yönetmen : Tunç Şahin.

Oyuncular : Burcu Biricik, Deniz Pınar, Aras Aydın

İnsanlar gerçekten ikiye mi ayrılır? Yoksa sistem istediği için mi, ayırım vardır ? Yönetmen Tunç Şahin, bizzat yaşadığı olaylardan yola çıkarak yazdığı senaryosunda, kapitalist sistemi sınıf farkı yaratan bir kan emici olarak tanımlıyor. Av olarak tabii ki, sürekli pompalanan tüketim propagandasının kurbanı tüketiciler çıkıyor karşımıza. Dünyada, tüketim tuzağına düşmeyen insan kaldı mı, acaba ? Reklamlar, AVM'ler, her an cep telefonlarına düşen son indirim, sepette yüzde 20 mesajları, avcı kimliğinin şir-ketleşmiş hali olarak her saniye karşımıza çıkıyorlar. Hal böyle iken buralardan alışveriş yapmanın, sürekli borçlandırma stratejisi üzerinden geçmesi de kaçınılmaz. Tek slip mi, yoksa beşe bölümler mi mantığı ? Bunlar olmasa ayda bir alınan maaş ile tüketim hızına nasıl yetişilir, kapitalist düzen nasıl yaşar ?

Öykü, açılıştaki Kapital Anne kredi kart reklamında son cümle olan "bırakın bankanız düşünsün" üzerine kuruldu. Ye, iç, harca arkanda ben varım diyor. Banka tüketicisi borçlandırdıktan sonra haliyle kendini düşünüyor. Ödenemeyen borçları başka bir tahsilatçı firmaya ihale usulü satıyor ve aradan çekiliyor. Borçlu ve aracı firma arasındaki ilişki programlanmış bir strateji üzerinden yürüyor. Önce borçluya tatlı ve inandırıcı bir dille yardımcı olmak istendiği, ona uygun şartlarda geri ödeme koşulları uzun uzun anlatılıyor. Aba altından sopa da gösteriliyor. Yoksa olay icraya kadar gideceğinin altı kalın kalın çiziliyor.

Duygu (Burcu Biricik) ve Bahadır (Aras Aydın) tahsilatçı firmada iki beyaz yakalı olarak çalışıyor. Her gün onca borçluya ulaşp, onları ikna etmek, sanki onların çıkarlarını gözetiyor gibi davranmak üzerine programlanmışlardır. İşlerin nasıl döndüğünün farkında olmaları bir şeyi değiştirmez. İnsanları sömürmek ve ceplerindeki son kuruşu kadar almak hedefi kendi aylık kotalarına ulaşmanın tek yoludur. Aldığı banka kredisini ödeyemeyen Ceren (Pınar Deniz) günlük kurbanlardan birisi olarak karşlarına çıkar. Duygu'nun Ceren'e yaptığı taksitlendirme teklifine Bahadır, imzalamaya uyarısında bulunur. Yardımcı mı olmak istemektedir yoksa hesap başka mıdır ?

Tunç Şahin öyküsünde merak , her an bir şeyler olacak duygusunu sürekli canlı tutmayı başarıyor. Olayları dışarıdan gözüktüğü gibi veya gerçekte oldukları gibi göstermekte boş alan bırakmıyor. Kıcı, aksamayan bir kurgu çalışması, yerli sinemada çok rastlamadığımız bir ustalık var. Sonuçta suç filmi ritiminde akan, psikolojik gerilim olarak tanımlanabilecek bir ürün ortaya çıkmış. Şahin kendisiyle yapılan bir söyleşide, filmi çekimler öncesi film noir klasiklerini izleyerek, ritim üzerine yoğunlaşarak tasarladığını belirtir.

Oyuncular arasındaki kimya mükemmel seviyede. Burcu Biricik kendisine çok yakışan gizemli karakterlerden birisini oynarken, perdeye çok yakışan bir oyuncu olduğunu bir kez daha gösteriyor. Karakterinin nüanslarını gayet iyi ayarlıyor. Keza Ceren'de Pınar Deniz içinde bulunduğu çıkmazları yansıtmakta mağdurdan çok çıkış arayan güçlü, enerjik bir karakter. Aras Aydın sistem içinde sistem karşıtlığını ayarlı bir fırlamalıkla saklıyor. Tilbe'de oynayan Nezaket Kaya filmin performansı ile en fazla ödül almış oyuncusu. Karakterine uymayan bir sistemde yer aldığı için pişman bir karakterde çok inandırıcı. Şirket müdüründe Erdal Akakçe, sorgulama yapan bankacıda Başak Daşman da keza çok iyiler.

Filmin en önemli mesajı finalde seyircide yarattığı katarhsis duygusu oluyor. Sistem tahakkümü ne kadar tehditkar olsa da yine de çıkış umudu var diyor. Perdede görebileceğiniz en iyi yerli filmlerden birisi.

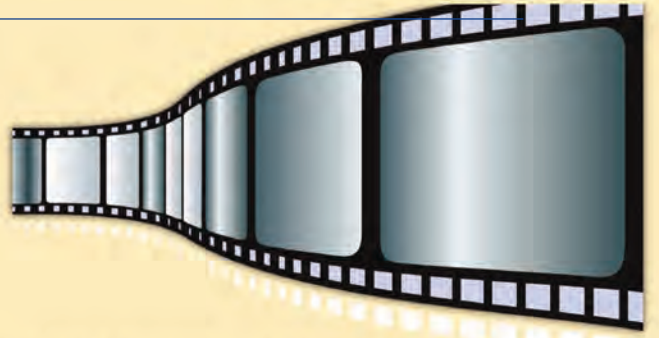
Bellek denilen karanlık labirentin içinde kaybolmak..

Baba- The Father

Yönetmen : Florian Zeller.

Oyuncular : Anthony Hopkins, Olivia Colman, Olivia Williams, Rufus Sewell, Marc Gattiss

Demans belleği gerçeklerden koparan, bilinçaltına yerleşen yaşanmışlıkları bölük pörçük, çarpık bir kurgu içinde anımsatan tedavisi mümkün olmayan bir hastalık. Tek

bir hastalık değil, aralarında en çok Alzheimer'in görüldüğü bir grup hastalığın adı. Hastalar yakın geçmişte anımsama konusunda yanlısalar ve boşluklar yaşarken, hastalık öncesi zamanı doğru ve kesin hatlarla anımsamakta zorlanmazlar.

Bu teoriye kaçan giriş "Baba-The Father" filminde incellekle işlenen konunun tıp açısından ne kadar doğru noktalara gittiğini vurgulamak adına gerekiyor. Yönetmen ve senarist Florian Zeller, öyküsünde seyirciyi demansiyal bir belleğin içine yerleştiriyor. Kendi yazdığı ve yine çok ödüllü bir tiyatro oyunundan perdeye uyarlamış. Olayları hasta belleğin gördüğü, anımsadığı şekilde izliyoruz.

Lineer akışın olmadığı olaylar sıralanıyor. Zaman, mekan, kimlik doğruluğu konusunda şüpheye düşüyoruz, seyirciden çok bir doktor veya gözlemci koltuğuna oturuyoruz. Birçok ilmiği birleştirmek zorlarsa da, final çok şeyi aydınlatıyor. Bazı olayların zamansal doğruluğunu tam yerine oturtmak yine de mümkün olmuyor.

Londra'da klasik tarzda, güzelce döşenmiş bir konutta açılıyor film. Anne'in (Olivia Colman) babası Anthony'yi (Anthony Hopkins) ziyarete geldiğini anlatır. Baba yardım kabul etmek istemeyen, itirazcı, her an agresif olabilecek davranışlar içinde, kız anlayışlı, sevecendir. Paris'e yerleşeceğini, bir adamla tanıştığını, bu nedenle kendisine artık bakıcı tuttuğunu, tanışmaya geleceğinin haberini verir. Yaşlı adamın bakıcı konusunda itirazları vardır. Kendi kendisine bakabileceğini iddia eder. Bir önceki bakıcı kadının saatini çaldığını söyler. Anne saatin yerini söyler.

Seyirci, bir sonraki ziyarette kızı kimliğinde Olivia Colman yerine Olivia Williams ile karşılaşınca, bir şeylerin yanlış gittiği anlar. Yaşlı adamın bellek oyunları seyirciyi de içine almak üzeredir. Kim gerçek, kim hayal ürünü ? Evde değişen duvar renkleri, eşyalar gerçek midir ? Neden yaşlı adamın sürekli bir saat takıntısı vardır ?

Yönetmen Zeller'in ilk uzun metrajı olduğuna inanmak mümkün değil. Her şey o kadar ustaca ki.. Zeller "çekimlerin son gününde Fransız ve İngiliz yapımcıların neyin gerçek, neyin hayal ürünü olduğu konusunda şüpheleri ortaya çıkınca, işte mesele bu , kendi anlayışınızdan şüphe etmelisiniz" demiş. Seyirciyi de etkileyen bu şüphe, zaten. Bellek labirenti içinde, yaşlı adam için acıma duygusu asla ortaya çıkmıyor. Onun çabası, mücadelesi bitmiyor. Karanlık içinde ışığı yakmaya çalışıyor. Kızında ise sevginin, kendisini adamanın yetersiz kaldığını, bir yerde artık çaresizliğin son durak olduğunu anlıyoruz.

Zeller 25 yaşında ve ödüllü bir romancı. Christopher Hampton ile yazdıkları senaryo en iyi uyarlamada Oscar ödüllü aldı. Tiyatro oyunlarını, romanlarından daha çok seviyor. Baba ise Anne, Oğul adlı üçlemenin bir parçası. Oğul gelecek filmi olacak, senaryosunu yazmış bile...

Filmin kazandığı diğer Oscar ise en iyi erkek oyuncu dalında Anthony Hopkins'e gitti. Oynamak değil, Hopkins'in yaptığı. Olmak ve hissetmek. O bellek karanlığının acısını hissetmek. Zeller'de aynı rolü Londra'da sahnede oynayan Kenneth Cranham'ın, New York'ta Frank Langella'nın ödülleri kazandığını fakat hayalinin Hopkins'te gerçekleştirdiğini söylüyor. Colman'da kızı Anne'da olağanüstü bir karşı performans gösteriyor.

Seyrederken seyirciyi zorlayan sonrasında düşüncelerinden çıkmayan bir film "Baba". Son yılların en özgün ve farklı filmlerinden.

